

האולימפיאדה בלשון עברית לנוער של החוג ללשון העברית ושל המתמטיקאי הצעיר

תשפ"ב

שלב א': שאלות ופתרונות

כיתה ז'-ט'

האולימפיאדה מתקיימת בחסות חברת פיינל וחברת צ'ק פוינט.

Check Point
SOFTWARE TECHNOLOGIES LTD

1. מי שהקימה **סטארט אפ** הקימה:

- א. חברת קש
- ב. חברה הנסחרת בבורסה
- ג. חברת הזנק
- ד. מפעל ייצור

2. רק ארבע מחמש המילים הבאות יוצרות צירוף מילים עם מילה משותפת שאינה ברשימה. איזו מילה מן המילים האלה אינה יוצרת צירוף מילים עם המילה המשותפת? אפשר להטות את המילים בצירופים.

- א. קָרָן
- ב. מְהִיר
- ג. תְּתוּל
- ד. שְׂפָה
- ה. שְׁלֵט

3. משמעות הצירוף **הִינּוּ קָף** הוא:

- א. בעקבות זאת
- ב. זה אותו הדבר
- ג. אף על פי כן
- ד. נהפוך הוא

4. מה המילה הנרדפת למילה אף (איבר ההרחה)? כתבו את המילה בלי ניקוד.

התשובה:

5. לפניכם זוגות של שם הפועל מלשון המקרא (התנ"ך) ומלשון חכמים (לשון המשנה והתלמוד):

- לְדַעַת - לִידַע
- לְשַׁבַּת - לִישָׁב
- לְשִׂאת - לִישָׂא
- לְתַת - לִיתַן

איזו צורה בלשון חכמים תהיה בת הזוג של הצורה המקראית (התנ"כית) לשאול? כתבו את הצורה בלי ניקוד.

_____ **התשובה:**

6. קפד ראשו.

בחידות "קפד ראשו" מסירים את האות הראשונה במילה הראשונה ומקבלים מילה חדשה.

לדוגמה:

● בובה שאמורה להבריח ציפורים משדות חקלאיים.

● קפד ראשו: כלי נגינה ממשפחת כלי הנשיפה.

התשובה: המילה הראשונה: דחליל; המילה החדשה: חליל.

מצאו את זוג המילים הבא:

● פסולת

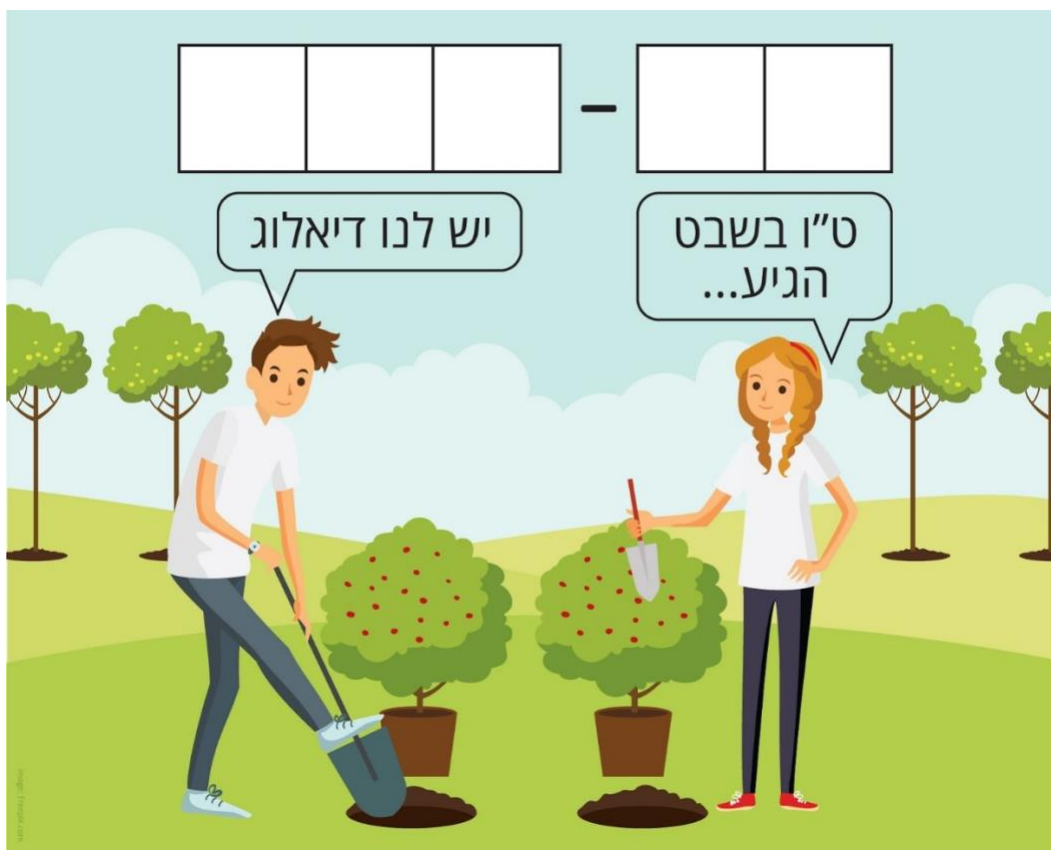
● קפד ראשו: לשון.

התשובה:

_____ המילה הראשונה היא:

_____ המילה החדשה היא:

7. איזה ביטוי מסתתר בציור?

התשובה: _____

8. בעברית משמשים ביטויים רבים השאולים מארמית. הסתכלו בצירופים הבאים ובתרגומיהם:

- כהאי לישנא = בלשון הזאת, במילים האלה
- ענייני דיומא = ענייני היום
- עורבא פרח = העורב מתעופף, דבר שאין בו ממש
- דא עקא = זו הצרה

מה מייצגת האות א' המודגשת בסוף המילה הארמית?

- א. צורת נקבה
- ב. ריבוי
- ג. יידוע
- ד. סמיכות

9. השימוש בסימני פיסוק עשוי לשנות את משמעות המשפט. התבוננו בצמד המשפטים:

1. הכלבים, שכשכשו בזנבם, סיימו לאכול את כל האוכל בקערה.

2. הכלבים שכשכשו בזנבם סיימו לאכול את כל האוכל בקערה.

איזה מן ההיגדים נכון?

- א. במשפט 1 כל הכלבים סיימו לאכול את האוכל בקערה.
- ב. במשפט 1 רק חלק מהכלבים סיימו לאכול את האוכל בקערה.
- ג. במשפט 2 כל הכלבים סיימו לאכול את האוכל בקערה.
- ד. במשפט 2 הכלבים שכשכו בזנבם, ולכן סיימו לאכול את האוכל בקערה.

10. לפניכם רשימת קניות מוצפנת בצופן החלפה. צופן החלפה הוא צופן שבו כל אות מוחלפת באות אחרת בחוקיות קבועה. פענחו את הרשימה וגלו כמה מלפפונים צריך לקנות. אין הבדל בין אות סופית לאות רגילה.

- דהס דבסכה מפז
- פמץ תגכר ומט
- באה שחזקסכה
- מאס בספך צפתתכקסץ
- צסא התכלסץ
- צוגל זסאסץ
- חזסקי פזקי
- תסגכה

כמה מלפפונים צריך לקנות? כתבו את המילה או את הביטוי המדויקים המתארים את כמות המלפפונים, כפי שנכתבו בטקסט המקורי לפני ההצפנה (אין להוסיף את המילה "מלפפונים").

התשובה: _____

11. מדוע יש ברדלים שאינם נמדקים?

- א. כי ברדלים תמיד ממרמקים בקיץ.
- ב. כי אף ברדל אינו יכול להתערבז.
- ג. כי חלק מהברדלים דופנים שילבובים.

ד. כי לכל ברדל יש בצבון.

12. הכלב נובח, החתול מיילל, הזמיר מזמר, והאוח אוֹהֵה.

הפועל לְאָהֵה מופיע בכתביהם של הפייטן הארץ־ישראלי הקדום ר' אלעזר הקליר ושל משורר העברית החדשה אברהם שלונסקי, ומשמעותו: השמעת קול צעקה או יללה. פועל זה דומה לפועל לְגַבֵּה או לְהִתְמַהֵמֵה, שבהם האות האחרונה בשורש היא ה"א.

הטו את הפועל לְאָהֵה בלי ניקוד במשפט הבא:

אתמול האוח _____, התנשמת _____, והינשופים _____.

13. עיצור הוא צליל שבזמן הגייתו האוויר נעצר עצירה מלאה או עצירה חלקית (באנגלית: consonant).

בטבלה מופיעים צמדי עיצורים המופקים בדיבור: כל עיצור בעמודה א' זהה בתכונותיו למקבילו בעמודה ב', חוץ מאשר בתכונה אחת המבדילה ביניהם.

נסו להפיק את העיצורים ולגלות מהו העיצור המקביל הזהה כמעט בכל תכונותיו לעיצור t (תָּ או טָּ). ציינו את האות הלועזית שמייצגת את העיצור.

א'	ב'
b (בְּ)	p (פְּ)
g (גְּ)	k (קְ)
v (וְ)	f (פְּ)
?	t (טְ)

בהצלחה!